

Ksiądz nie powinien zagadać Mszy

W Watykanie trwają prace nad zmianami w liturgii. Czy Msza św. będzie wyglądała i przebiegała nieco inaczej?

ks. dr Mateusz Matuszewski, konsultor Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Konferencji Episkopatu Polski: W zasadniczych kwestiach zapewne nic się nie zmieni. Ale prawdą jest, że w watykańskiej Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów trwają prace nad tzw. reformą reformy liturgicznej, przeprowadzonej po soborze watykańskim II. Nie chodzi jednak o wprowadzenie czegoś nowego czy zakwestionowanie posoborowej odnowy, ale skrupulatniejsze jej realizowanie. O skorygowanie tego, co w reformie się nie powiodło.

A co się nie powiodło?

Zdaniem Benedykta XVI została ona odsakralizowana. W wielu ośrodkach kultu, zwłaszcza na Zachodzie, Msza św. stała się modlitewnym spotkaniem "przy stole" uczniów Jezusa zwróconych ku sobie, a nie uczestnictwem w Ofierze. Zapomnieliśmy chociażby o postawie klęczącej, adoracji, chwilach modlitewnego milczenia.

Na Mszach odprawianych przez Benedykta XVI zmiany są większe. Czy jej elementy będą odprawiane po łacinie?

W moim przekonaniu nie będzie takiego nakazu, o czym zapewniał kard. Antonio Canizares, prefekt kongregacji, w której prowadzone są prace. Nie wyklucza to coraz usilniejszego wołania o powrót łaciny do liturgii. Na soborze powiedziano, że językiem liturgii pozostaje łacina, lecz dopuszcza się języki nowożytny. Stało się to ze względów duszpasterskich, ale łacina nigdy z liturgii nie została usunięta.

A czy ksiądz będzie jak kiedyś odprawiać Mszę tyłem do ludzi?

Pojawiają się takie propozycje. Są związane z przestrzeganiem w starożytności chrześcijańskiej tzw. orientacją liturgii, czyli zasadą modlenia się z twarzą zwróconą ku Wschodowi. Kiedyś budowano kościoły w ten sposób, by kapłan przy ołtarzu był zwrócony w kierunku wschodnim. Później orientację geograficzną zastąpiono orientacją symboliczną: modlono się w kierunku krzyża. Po soborze trochę to zagubiliśmy. Podczas Mszy św. kapłan i wierni patrzą na siebie, a nie na krzyż, który usunięto gdzieś na bok. Nie chodzi więc o odwracanie księdza, ale krzyż powróci na środek ołtarza, by ku niemu byli skierowani wszyscy. Ale nie będzie nakazu sprawowania Mszy św. plecami do wiernych.

Czy papież nakaże, aby Komunia była udzielana tylko do ust i na klęcząco, jak na Mszach papieskich?

Nie wykluczam tego. Benedykt XVI, który sam przywiązany jest do tej formy przyjmowania Komunii św., może wydać takie rozporządzenie.

Dla wiernych na Zachodzie byłaby to duża zmiana.

Niewątpliwie, tam od wielu lat Komunia na rękę jest praktyką powszechną, a nie czymś sporadycznym, jak u nas.

Mogą więc pojawić się protesty.

Czego jeszcze możemy się spodziewać?

Myślę, że zasady sprawowania liturgii zostaną bardziej doprecyzowane, a niektóre teksty kolejny raz poprawione. Wszystko w celu ukrócenia źle pojętej kreatywności celebrysa.

Kapłan nie będzie np. rozpoczynał Mszy od tzw. wprowadzenia?

Nie tylko. Myślę zwłaszcza o Modlitwie Eucharystycznej. W mszale mamy kilkanaście takich modlitw, z których podstawową i najcenniejszą jest tzw. Kanon Rzymski. Tymczasem są kościoły, w których od lat nikt tej modlitwy nie słyszał, gdyż jest inna, o wiele krótsza. Wprowadzenie i różne komentarze też są dyskusyjne. Ksiądz nie powinien zagadać Mszy św. Ona sama, przez znaki i teksty, przemawia do uczestnika.

Liturgiczne nadużycia dotyczą chyba głównie Zachodu. W Polsce są rzadkie.

Rzeczywiście, tam pozwolono sobie na zbyt wiele. Ale i w Polsce potrzeba większej dyscypliny i głębszej formacji liturgicznej.

Duchowni muszą pamiętać, że są sługami liturgii, a nie reżyserami.

Bywa, że kazanie księdza zastępuje na przykład ewangelizacyjna pantomima...

W czasie Mszy św. homilię mogą głosić tylko osoby wyświęcone, a co rusz przychodzą do episkopatu skargi, że zamiast kazania proboszcz zaserwował wiernym inscenizację, bo młodzież zbierała pieniądze na obóz albo przyjechała jakaś zakonnica i budziła powołania.

Do tego dochodzi niedbałość o szaty liturgiczne czy zanoszenie chorym Komunii z nie zawsze należytą czcią.

Kiedy możemy się spodziewać jakichś decyzji w sprawie zmian w liturgii?

Oficjalnie Watykan nie zapowiedział żadnych zmian, nie ma też więc żadnej daty.